

On peut donc écrire

$$f(z) = \frac{A(z)}{B(z)} + C(z) + \int \frac{E(z)}{D(z)} dz$$

et énoncer le théorème:

Une fonction $f(z)$ n'admettant pas dans un cercle de rayon r d'autres points singuliers que des pôles et des points critiques logarithmiques ne saurait être représentée par un développement de Taylor à coefficients rationnels sans se réduire à la somme d'un quotient $\frac{A(z)}{B(z)}$ de deux polynômes à coefficients entiers, d'une fonction $C(z)$ à coefficients rationnels, holomorphe dans le cercle de rayon r , et d'une intégrale d'un quotient $\frac{E(z)}{D(z)}$ de deux polynômes à coefficients entiers, le dénominateur $D(z)$ ne contenant que tous les facteurs premiers de $B(z)$ au premier degré.

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ

Ο κ. Σπ. Σαραντόπουλος ἔξειτάζει τὰς συναρτήσεις, αἵτινες δεχόμεναι ἐντὸς ἐνδὸς κύκλου ὡς ἀνώμαλα σημεῖα πόλους καὶ λογαριθμικὰ κριτικὰ σημεῖα ἀναπτύσσονται εἰς σειρὰν τοῦ Taylor ἔχουσαν συντελεστὰς ρητοὺς ἀριθμούς, καὶ ζητεῖ τὴν μορφὴν αὐτῶν.

Στηριζόμενος εἰς προηγούμενον ἔξαγόμενόν του ἐπιτευχθὲν διὰ τὰς μερομόρφους συναρτήσεις καὶ ἀνακοινωθὲν εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν Παρισίων, ἀποδεικνύει διι τὸ τοιοῦτον ἀνάπτυγμα εἰς σειρὰν τοῦ Taylor, ἔχουσαν ρητοὺς συντελεστάς, λαμβάνει χώραν, καθ' ἣν περίπτωσιν ἡ θεωρουμένη συνάρτησις εἶναι ἀθροισμα 1) μιᾶς δλομόρφου συναρτήσεως ἐν τῷ θεωρουμένῳ κύκλῳ ἔχούσης ρητοὺς συντελεστάς, 2) ρητῶν συναρτήσεων καὶ 3) δλοκληρώματος ρητῆς ἀναγώγου συναρτήσεως μερικῆς μορφῆς.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ.—Προσδιορισμὸς τοῦ ἀσβεστίου καὶ διαχωρισμὸς αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ μαγνησίου διὰ βιολφραμικοῦ νατρίου*, ὑπὸ κ. Δ. Κατακονζηνοῦ. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ κ. Ἐ. Ἐμπανουήλ.

Κατὰ τὸ ἔτος 1837 ὁ Anthou¹ ἐδημοσίευσεν ἐργασίαν, διὰ τῆς διποίας ἀπέδειξεν διι τὸ βιολφραμικὸν νάτριον καθιζάνει τελείως τὸ ἀσβέστιον ἀπὸ διαλύματα χλωριούχου ἀσβεστίου ἀσθενῶς δξινα.

* D. KATAKONZINOS.—Bestimmung des Ca und dessen Trennung von Mg mittels Na₂WO₄.
Ἀνεκοινώθη κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 31 Ὁκτωβρίου 1929.

¹ ANTHOU, *An. de Pharm.*, 24, 1837, σ. 304.

Κατά τὸ ἔτος 1865 ὁ Böttger¹ καὶ μετ' αὐτὸν ὁ Fresenius² ἀνεκοίνωσαν παρατηρήσεις των ἐπὶ τοῦ ἄνω ζητήματος καὶ ἴδιως ἐπὶ τῆς διαλυτότητος τοῦ παραγόμενου βολφραμικοῦ ἀσθεστίου ἀποδεῖξαντες ὅτι τοῦτο διὰ προσθήκης περισσείας βολφραμικοῦ νατρίου διαλύεται κατά τι καὶ ὅτι ἡ εὐασθησία τοῦ ἀντιδραστηρίου ὑστερεῖ τῶν λοιπῶν ἐν χρήσει τοιούτων.

'Ἐπαναλαβόντες σχετικὰ πειράματα ἐπὶ τοῦ ἄνω θέματος κατελήξαμεν εἰς διαφορετικὰ συμπεράσματα, παραδεχθέντες ὡς ἀκριβεστάτην τὴν μέθοδον τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀσθεστίου διὰ βολφραμικοῦ νατρίου. Τὰ συμπεράσματα τῆς ἐργασίας ἡμῶν ταύτης ἔχουσιν οὕτω:

1) Παρὰ τὰς ἀντιρρήσεις τῶν Böttger καὶ Fresenius ἡ περίσσεια τοῦ βολφραμικοῦ νατρίου ἐπὶ τοῦ παραγομένου βολφραμικοῦ ἀσθεστίου κατὰ τὴν καθίζησιν αὐτοῦ ἐν θερμῷ εἰς ἀλκαλικὸν δι' ἀμμωνίας διάλυμα, παρουσίᾳ πολλοῦ χλωριούχου ἀμμωνίου, οὐδεμίαν ἐπίδρασιν ἔχει.

2) "Οι ἐνδείκνυται μεγάλη περίσσεια βολφραμικοῦ νατρίου (νόμος τῶν μαζῶν).

3) "Οι ἡ καθίζησις τοῦ ἀσθεστίου καὶ ὁ διαχωρισμὸς αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ μαγνησίου δέον νὰ γίνηται παρουσίᾳ πολλοῦ χλωριούχου ἀμμωνίου καὶ εἰς ἀλκαλικὸν δι' ἀμμωνίας ζέον διάλυμα, προστιθεμένης μεγάλης περισσείας θερμοῦ βολφραμικοῦ νατρίου καὶ στάγδην.

ΠΙΝΑΞ 1.— Διαλυτότης τοῦ CaWO_4 εἰς περισσείαν Na^2WO_4 .

Αὗξον ἀριθ.	Τὸ διάλυμα ἐκάστης μετρήσεως περιεῖχε 0,0197 γρ. Ca προσδιορισθέντα διὰ τῆς δεξαλικῆς μεθόδου.	Προστεθέντα κ. ε. Na^2WO_4 20 0 0	Zυγισθεύ Cawo ⁴	Ἀντιστοιχῶν ποσὸν Ca	Παρατηρήσεις.
1		0,5	0,1521	0,02117	Διαφορὰ (1) ἀπὸ (2) = 0,0043 γρ. CaWO_4
2		2,5	0,1478	0,02058	Διαφορὰ (2) ἀπὸ (3) = 0,0026 γρ. CaWO_4
3		5	0,1504	0,02093	Διαφορὰ (3) ἀπὸ (4) = 0,0009 γρ. CaWO_4
4		10	0,1495	0,020805	Μέσος ὅρος διαφορᾶς 0,0026 γρ. CaWO_4

4) "Οι τὸ παραγόμενὸν λευκὸν ζέημα βολφραμικοῦ ἀσθεστίου ἀναλυθὲν³ μετὰ πύρωσιν εἰς φυσητήρα ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸν τύπον CaWO_4 .

¹ BÖTTGER, *Polyt. Notizbl.*, 1865, σ. 160.

² FRESENIUS, *Zeitschrift f. Analyt. Chemie*, 4, 1865, σ. 78.

³ MOORE, *Die Analyse seltener Metalle*.

ΠΙΝΑΞ 2.

Αριθμ.	Ζυγισθείσα ποσότης CaWO ⁴	Θεωρητικῶς ἀντιστοιχεῖ		Διὰ τῆς ἀναλύσεως εὑρέθη	
		Ca	WO ⁴	Ca	WO ⁴
1	0,1442	0,02006	0,12394	0,01992	0,12428
2	0,1445	0,0203	0,1242	0,0205	0,1239
3	0,14392	0,02003	0,12389	0,0181	0,1246

5) Ὅτι ἡ διαλυτότης τοῦ βιολφραμικοῦ ἀσθεστίου, προσδιορισθεῖσα διὰ διαφόρων μεθόδων¹ εἰς ῦδωρ διαφόρων θερμοκρασιῶν, ἐλαττοῦται, έτσιν ἡ θερμοκρασία αὐξάνηται. Οὕτω εὑρομεν ὅτι:

- 1) Εἰς θερμοκρασίαν 15° διαλύονται 0,0064 γρ. CaWO⁴ εἰς τὸ λίτρον
- 2) »   » 50°   » 0,0032   »   »   »
- 3) »   » ῦδατος ζέοντος   » 0,0012   »   »   »

6) Ἡ διαλυτότης τοῦ βιολφραμικοῦ ἀσθεστίου γίνεται ἐλαχίστη παρουσίᾳ χλωριούχου ἀμμώνιου παρεμποδίζοντός τὸν σχηματισμὸν ψευδοδιαλυμάτων. (Traedwell, p. 498).

Ἔδωρ περιέχον 5% χλωριούχον ἀμμώνιον καὶ θερμοκρασίας 50° εὑρομεν ὅτι διαλύει 0,001 γρ. βιολφραμικοῦ ἀσθεστίου εἰς τὸ λίτρον.

7) Ἡ εὐαισθησία τῆς ἀντιδράσεως τοῦ ἀσθεστίου διὰ βιολφραμικοῦ νατρίου συγκρινομένη πρὸς τὴν δι᾽ ὀξαλικοῦ ἀμμώνιου εἶναι ἀνωτέρα καὶ φθάνει μέχρι τοῦ σημείου, ὃστε νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ κατάδειξις 0,00005 γρ. Ca περιεχομένων ἐντὸς 10 x. ἔ. ῦδατος.

ΠΙΝΑΞ 3.— Προσδιορισμὸς ἀσθεστίου διὰ τῶν δύο μεθόδων

Αριθμ.	Διὰ τῆς μεθόδου τοῦ Na ² WO ⁴		Διὰ τῆς διξαλικῆς μεθόδου Εὑρεθὲν Ca,
	Εὑρεθὲν CaWO ⁴	Ἀντιστοιχοῦν Ca	
1	0,2326	0,0323	0,0318
2	0,2362	0,0329	0,0292
3	0,2354	0,0328	0,0285
4	0,468	0,066	0,0652
5	0,4612	0,0642	0,0641
6	0,4594	0,064	0,0642
7	0,1446	0,02011	0,0197

8) Ὅτι ἡ μέθοδος τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀσθεστίου καὶ τοῦ διαχωρισμοῦ

¹ SEIDELL, Solubilities of Inorg. and Organ. Compounds.

αύτοῦ ἀπὸ τοῦ μαγνησίου διὰ τοῦ βιολφραμικοῦ νατρίου πλεονεκτεῖ τῶν ἄλλων ἐν χρήσει μεθόδων καὶ δὴ τῆς δξαλικῆς, διότι, ἐκτὸς τῆς οἰκονομίας χρόνου, ἔχομεν καὶ τὴν αὐτὴν ἀκρίβειαν. Ἐνδείκνυται δὲ ἡ μέθοδος αὕτη, διαν πρόκηται νὰ διαχωρίσωμεν μικρὰ ποσὰ ἀσθεστίου ἀπὸ μεγάλα ποσὰ μαγνησίου, ώς λ. χ. εἰς τὸν λευκόλιθον κλπ.

ΠΙΝΑΞ 4. — Διαχωρισμὸς τοῦ ἀσθεστίου ἀπὸ τοῦ μαγνησίου

Αριθμ.	Διὰ τῆς βιολφραμικῆς μεθόδου		Διὰ τῆς δξαλικῆς μεθόδου	
	Εὑρεθὲν Ca	Εὑρεθὲν Mg	Εὑρεθὲν Ca	Εὑρεθὲν Mg
1	0,0203	0,02	0,0197	0,0205
2	0,063	0,0614	0,0652	0,061
3	0,108	0,1262	0,1066	0,1251
4	0,406	0,126	0,4018	0,124

Γενικῶς αἱ παρατηρούμεναι διαφοραὶ μεταξὺ δύο ἡ περισσοτέρων προσδιορισμῶν δὲν ὑπερβαίνουσι $\pm 0,0045$ γρ. CaWO⁴, δπερ ἀντιστοιχεῖ εἰς Ca $\pm 0,0005$ γρ.

Ἐκ τῆς ἐργασίας ἡμῶν ταύτης προκύπτει δτὶς ἡ μέθοδος τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀσθεστίου καὶ τοῦ διαχωρισμοῦ τούτου ἀπὸ τοῦ μαγνησίου ὑπερτερεῖ τῶν ἄλλων σχετικῶν μεθόδων καὶ προτείνομεν τὴν ἀποδοχὴν τῆς εἰς ἀντικατάστασιν τῶν ἐν χρήσει τοιούτων.

ZUSAMMENFASSUNG

Im Jahre 1837 veröffentlichte Anthou (*An. d. Pharm.*, 24, 1837, S. 304) eine Arbeit, durch welche er bewies, dass mittels Na²WO⁴ sich Ca völlig absetzt von CaCl₂ Lösungen falls dasselbe schwachsauer ist.

Im Jahre 1865 bemerkten Böttger (BÖTTGER, *Polyt. Notizbl.*, 1865, S. 160) und nach ihm Fresenius (*Zeitschrift für Analyt. Chemie*, 4, 1865, S. 78), dass CaWO⁴ sich etwas auflöst bei grossem Zusatz von Na²WO⁴ und dass die Empfindlichkeit der Reagens gegenüber den bisher gebräuchlichen Methoden sehr nach steht, und dass diese Methode nicht in Anwendung kommen kann.

Wir haben wiederholte relative Untersuchungen über die Löslichkeit des CaWO⁴ vorgenommen und sind schliesslich zum Resultat gekommen, dass die Bestimmung des Ca und dessen Trennung von Mg mittels Na²WO⁴ mit grosser Genauigkeit ausgeführt werden kann.

Die Resultate unserer Arbeit sind folgende:

1. Dass entgegen den Bemerkungen von Böttger und Fresenius ein grosser Zusatz von Na²WO⁴ zu dem erzeugten CaWO⁴ keine Störung hervorruft, falls die Lösung NH₄Cl enthält, und heiss, und von Ammoniak alkalisch ist.

2. Es ist grosser Zusatz von Na^2WO_4 erforderlich um die Reaktion vollkommen zu machen (Massengesetz).

3. Dass der erhaltene weisse Niederschlag dem Type von CaWO_4 genau entspricht (Tabelle 2).

4. Dass die Löslichkeit des CaWO_4 im Wasser von verschiedenen Temperaturen indirekt proportional ist (Tabelle 3).

5. Im allgemeinen können wir feststellen, dass die Differenz bei zwei oder mehr Untersuchungen mehr als $\pm 0,004$ gr. CaWO_4 beträgt, was bei Ca einer Differenz von $\pm 0,0005$ entspricht.

In jedem Falle schlagen wir vor, dass durch unsere obenstehende Methode die bisher bestehende ersetzt wird.

ΓΕΩΠΟΝΙΑ.—*Ἡ βλαστομανία τῆς ἀμυγδαλῆς*^{*}, ὑπὸ κ. *Π. Αραγωστοπούλου*.

^{*}Ανεκοινώθη ὑπὸ κ. Γ. Κυριακοῦ.

Ιστορικόν.—Από τινων ἐτῶν προσέπεσεν εἰς τὴν ἀντίληψίν μας ἀσθένειά τις τῆς ἀμυγδαλῆς, ἥτις κατὰ καλλιεργητάς τινας ὑφίστατο ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν ἐν Ἀττικῇ. Ταύτην δὲν εὑρομεν περιγραφεῖσαν ὑπό τινος καὶ ὡς ἄγνωστον ἀνελάθομεν νὰ παρακολουθήσωμεν καὶ ἔξαχριβώσωμεν. Ἡδη εὑρισκόμεθα εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν ν' ἀνακοινώσωμεν δτι τὴν ἀσθένειαν ταύτην κατωρθώσαμεν νὰ μελετήσωμεν καὶ προσδιορίσωμεν.

Γνωρίσματα τῆς ἀσθένειας. — Μόλις ἀναπτυχθῶσιν οἱ νεαροὶ βλαστοὶ τῆς ἀμυγδαλῆς κατὰ τὴν ἀνοιξιν (*Ἀπρίλιον – Μάϊον*), ἔξογκοῦνται οὗτοι παρὰ τὴν βάσιν ἔκαστου φύλλου (εἰκ. 1^a, 1^b) κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὡστε δὲ εὑρισκόμενος παρὰ τὴν μασχάλην τῶν φύλλων δρθαλμὸς νὰ πολλαπλασιάζηται μετά τινα χρόνον καταπληκτικῶς (εἰκ. 1^c, 1^d). Ο τοιοῦτος πολλαπλασιασμὸς τῶν δρθαλμῶν λαμβάνει χώραν εἰς μεγαλύτερον βαθμὸν μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐπιμηκύνσεως τῆς βλαστήσεως εἰς τὰς τρυφερὰς κορυφὰς τῶν νεαρῶν βλαστῶν (εἰκ. 1^e). Οἱ προσδιληθέντες δρθαλμοὶ φαίνονται τελικῶς πολλαπλασιασθέντες κατὰ *Ίούλιον*. Ἐντὸς αὐτῶν εὑρίσκονται σχαδῶνες ἐντόμου. Ἐκτοτε παραμένουν οἱ δρθαλμοὶ ἐν τῇ καταστάσει ταύτῃ μέχρι τῆς ἐπομένης ἀνοιξεως, ὅπότε ἐκ τῶν πολλῶν αὐτῶν δρθαλμῶν θὰ ἀναπτυχθῶσιν ἐλάχιστοι βλαστοὶ καὶ δλίγα ἀνθη, ἀτινα δὲν θὰ δώσωσι καρπούς. Ἡ ἀνθησις τῶν προσδεβλημένων δένδρων καθυστερεῖ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. Ἐνεκεν τῆς μανίας ταύτης τοῦ δένδρου νὰ δημιουργῆ (*βλαστάνη*) πολλοὺς δρθαλμούς ὠνομάσαμεν τὴν ἀσθένειαν «βλαστομανίαν».

* ^{*}Ανεκοινώθη κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 17 Οκτωβρίου 1929.